

Trygderetten - TRR-2006-3067

Instans	Trygderetten - Kjennelse
Dato	2007-02-09
Publisert	TRR-2006-3067
Stikkord	Ulykkesmomentet, tidsbegrenset ytre påvirkning, jf. ftrl § 13-3.
Sammendrag	<p>Spørsmål om godkjenning av yrkesskade. Folketrygdloven § 13-3. Omgjort. Den ankende part var en kvinne på 36 år, med en på forhånd svekket allmenntilstand, som døde etter å ha blitt infisert med forurenset vann på arbeidsplassen etter at gardia-smitte hadde forurenset en sentral drikkevannskilde i Æ (Svartediket) høsten 2004. Ankemotparten hadde godtatt årsakssammenheng og øvrige vilkår for godkjenning av yrkesskade, så nær som vilkåret om at det måtte foreligge et ulykkesmoment. Ankemotparten mente skaden skyldtes at den ankende part hadde drukket forurenset vann i flere uker og at dette ikke kunne anses som 'tidsbegrenset'. Retten viste til 'Ulmebrannsak', Trygderettens kjennelse av 17. juni 1999 i ankesak TRR-1999-1799, hvor retten hadde lagt til grunn at det ikke er til hinder for å godkjenne en skade som yrkesskade at den er et resultat av flere arbeidsulykker, og også om de er likeartede. I den foreliggende sak lot det seg ikke fastslå om den ankende part var blitt infisert av ett glass vann eller av gjentatte vanninntak, men retten mente at vilkåret om tidsbegrenset ytre påvirkning uansett måtte anses oppfylt. Hel omgjøring.</p>
Saksgang	Ankenr: 06/03067.
Parter	Ankende part: AP ved dødsboet, X. Ankemotpart: NAV Klage og anke Vest, avd. Sogn og Fjordane, Leikanger. (Tidligere Fylkestyngdekantora i Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane,
Forfatter	1. Runar Narvland, juridisk kyndig rettsmedlem, rettens administrator. 2. Roger Østbøl, juridisk kyndig rettsmedlem. 3. Georg Espolin Johnson, medisinsk kyndig rettsmedlem.

Saken gjelder: Anke over Klage- og ankeinstansens sitt vedtak i trygdeklage som stadfestet trygdekontorets vedtak om avslag på krav om godkjenning av yrkesskade. Folketrygdloven § 13-3.

KJENNELSE:

AP ble født i 1968. Hun døde i 2004 .

Hennes dødsbo har ved prosessfullmektig i erklæring av 22. mars 2006 anket over Klage- og ankeinstansens sitt vedtak av 2. februar 2006 . Vedtaket stadfestet trygdekontorets vedtak av 23. juni 2005 om ikke å godkjenne at AP sitt dødsfall var forårsaket av yrkesskade.

Ankemotparten har i samsvar med trygderettsloven § 13 vurdert det påankede vedtaket på nytt, men har ikke funnet grunn til å endre vedtaket og har forberedt saken for behandling i Trygderetten. Som et ledd i denne forberedelsen har ankemotparten utarbeidet et oversendelsesbrev til Trygderetten med en fremstilling av saksforholdet og partenes anførsler. Oversendelsesbrevet er datert 28. august 2006 .

Den ankende part har fått anledning til å komme med merknader til oversendelsesbrevet. Slike merknader er gitt i brev av 27. september 2006 .

Ankesaken ble sendt til Trygderetten 27. september 2006 .

Trygderetten har mottatt prosesskrift av 19. november 2006 med omkostningsoppgave.

BAKGRUNN FOR SAKEN:

Retten legger følgende saksforhold til grunn. Det er oppsummert slik i ankemotpartens oversendelsesbrev:

«Saken gjelder

Saken gjelder spørsmål om yrkesskadegodkjenning av dødsfall som skyldes inntak av infisert vann (giardia-smitte) på arbeidstedet.

Bakgrunn

AP var sommeren/høsten 2004 tilsatt i engasjement som konsulent ved Z. Hun falt om på vei til arbeid den 4. juni 2004, og var da sykemeldt fram til hun gikk i ferie den 16. juli. AP ble i august varslet om opphør av hennes engasjement. Stillingen skulle opphøre den 30. september 2004. (Dok 2)

Den 20. september 2004 ble AP sykemeldt etter å ha fått akutt diare foregående dag. Sykdommen ble langvarig, og AP fikk stort vekttap og nedsatt allmenntilstand som følge av dehydrering, væsketap og nedsatt mulighet for næringstilførsel. Hun var som følge av dette innlagt på Haukeland universitetssykehus mellom 11. og 15. oktober 2004, og det ble da gjort funn av giardia-smitte, som infiserte en sentral drikkevannskilde i Æ i denne perioden. (Dok 3)

Søndag den 17. oktober 2004 falt AP om i hjemmet med hjertestans. Hun ble meldt død ved Haukeland universitetssykehus den 18. oktober 2004 kl. 02.15.

(Dok 3)

Rettslig obduksjon viste mulig til grunnliggende hjertesykdom, men hjerteavdelingens leger oppfattet den påviste giardia-smitten (med påfølgende redusert allmenntilstand) som den utløsende faktoren bak

APs død. (Dok 3 m/ vedlegg)

Saksgangen

Det foreligger skademelding fra APs arbeidsgiver (dok 1 og 2), mottatt hos Y trygdekontor den 23. mai 2005. Videre foreligger utdypende skadeforklaring fra B, som var APs samboer (dok 3), mottatt hos Y trygdekontor den 25. mai 2005.

I vedtak datert 23. juni 2005 (dok 8) avslo Y trygdekontor å godkjenne APs tilfelle som yrkesskade etter folketrygdloven § 13-3. I begrunnelsen blir det først vist til folketrygdloven § 13-3 første ledd, og deretter heter det:

«Som arbeidsulykke regnes en plutselig eller uventet ytre hending som medlemmet har vært utsatt for i arbeidet. Som arbeidsulykke regnes også en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid, jf ftl § 13-3 andre ledd.

Bestemmelsen krever at [det] foreligger en ulykkeshendelse med et markert ulykkesmoment.

Medlemmet ble syk over tid og vi kan ikke se at det foreligger noe ulykkesartet over det aktuelle forholdet.

Videre ligger det i bestemmelsen at [det] må være naturlig å se hendelsen som et utslag av en farerisiko ved utførelsen av arbeidet.

Medlemmet ble syk og døde som følge av hjertestans. Leger ved hjerteavdelingen ved Haukeland Sykehus oppfatter den påviste Gardia-infeksjonen som høyst sannsynlig utløsende faktor for rytmeforstyrrelsene som forårsaket medlemmets død. Gardia-infeksjonen kom trolig som følge av at hun drakk vann fra springen ved arbeidsplassen i Æ sentrum. Vi kan ikke se at sistnevnte utgjorde en farerisiko i tilknytning til arbeidet som konsulent på den aktuelle arbeidsplassen. Det foreligger derfor ikke tilstrekkelig tilknytning mellom årsaken til dødsfallet og arbeidsoppgavene som medlemmet utførte. Dødsfallet kan derfor ikke godkjennes som en yrkesskade.»

Avslagsvedtaket ble, etter forlenging av klagefrist, rettidig påklaget v/ Norsk tjenestemannslag, som var APs fagforbund, se dok 10. Ankemotparten forstår klagen slik at det her blir anført at det foreligger både det nødvendige ulykkesmoment og tilstrekkelig årsakssammenheng, og at tilfellet derfor må godkjennes som yrkesskade.

Trygdekontoret tok vedtaket opp til ny prøving, uten å finne grunnlag for å gjøre det om. Det ble utarbeidet et oversendelsesbrev til klageorganet (dok 12).

I tillegg til begrunnelsen som allerede var inntatt i det påklagede vedtaket, viste trygdekontoret til at inntak av infisert vann i det aktuelle tilfellet ikke kunne godkjennes som yrkesskade, fordi det ikke forelå et element av plutselig realisert risiko. Trygdekontoret viste til at skadelig påvirkning som varer ut over en dag etter rundskriv og praksis ikke har det nødvendige ulykkesmoment til å kunne godkjennes som yrkesskade.

Det kom ikke merknader til oversendelsesbrevet fra klageparten.

Klage- og ankeininga avdeling Rogaland gjorde den 2. februar 2006 vedtak i klagesaken, og stadfestet trygdekontorets avslagsvedtak (dok 14). For så vidt gjaldt vurderingen av godkjenning som yrkesskade etter § 13-3, viste Klage- og ankeininga til begrunnelsen i trygdekontorets oversendelsesbrev.

I tillegg vurderte Klage- og ankeininga om APs tilfelle kunne yrkesskadegodkjennes etter folketrygdloven § 13-4, dvs. som yrkessykdom likestilt med yrkesskade, men kom til at vilkårene for slik godkjenning ikke var oppfylt.

Klagesaksvedtaket ble den 22. mars 2006 anket inn for Trygderetten, se dok 16. Anken er rettidig. APs dødsbo representeres nå av Kluge Advokatfirma DA v/ advokatene Harald S. Kobbe og Nina G. Sandnes.»

PARTENES ANFØRSLER:

Den ankende part, APs dødsbo ved prosessfullmektig, har lagt ned påstand om at den hendelse AP var utsatt for godkjennes som yrkesskade og at hennes dødsbo tilkjennes sakens omkostninger. Parten har i hovedtrekk anført:

«Fylkestyret har i det vesentlige tiltrådt trygdekontorets vurderinger knyttet til en tolkning av folketrygdlovens § 13-3, yrkesskadebegrepet. De har lagt avgjørende vekt på at det ikke foreligger noe ulykkesmoment slik at vilkårene for § 13-3 er oppfylt.

Klage- og ankeenheden har i tillegg til dette funnet grunn til å vurdere saken opp mot § 13-4. Begrunnelsen for dette er at det etter deres oppfatning er snakk om påvirkning over tid. Etter en vurdering av lovteksten vurdert opp mot forskrift gitt med hjemmel i denne bestemmelsen, konkluderes det med at den aktuelle sykdoms- og smittefare ikke er omfattet av regelverket.

Den ankende part vil prinsipielt hevde at giuardiasmitten må anses som en sykdom/skade i forhold til folketrygdloven § 13-3, og at sykdommen/skaden ble påført i arbeidsstedet, mens AP var i arbeid. Det anføres videre at dette var den direkte årsaken til hennes død. Det vises i denne sammenheng til bilag 1 som støtter denne anførselen.

Det anføres videre at det ikke foreligger dokumentasjon som tilsier at AP var mer mottakelig enn andre for denne smitten.

Videre vil den ankende part hevde at dødsfallet skyldes en arbeidsulykke, og at kravet til årsakssammenheng således er oppfylt. Som overlege Vigsnes skriver i sin legeerklæring:

«Hjerteavdelingen leger oppfatter at den påviste Giardia-infeksjonen og pasientens langvarige diaretilstand i ukene før, høyst sannsynlig har vært utløsende faktor for rytmeforstyrrelsene som forårsaket APs død.»

Etter praksis er denne sannsynlighetsvurderingen tilstrekkelig til å konstatere årsakssammenheng, under enhver omstendighet etter hovedårsakslæren. AP hadde ingen andre sykdommer eller helsemessige plager som skulle tilsi at hun skulle falle fra i så ung alder.

Både trygdekontoret og fylkestyngdekontoret har avvist at dødsfallet skyldes en arbeidsulykke.

Begrepet arbeidsulykke er definert i folketrygdlovens § 13-3 annet ledd. Hovedregelen er at medlemmet må ha vært utsatt for en ytre påkjenning eller belastning som har voldt skade. Den skadevoldende hendelsen må ha skjedd uventet eller uforutsett og ha oppstått med en viss plutselighet, slik at det foreligger en ulykkeshendelse med et markert ulykkesmoment.

AP ble utsatt for en ytre påkjenning eller belastning da hun drakk vannet som arbeidsgiver ble forsynt med på arbeidsstedet. Denne påkjenningen eller belastningen forårsaket hennes død. Hendelsen, eller det forhold at vannet inneholdt giardiabakterien var uventet og AP hadde ingen forutsetning for å vite at det kunne oppstått en skade ved at hun drakk dette vannet.

Trygdekontoret hevder at AP ble syk over tid, og avviser derfor at det foreligger noe ulykkesartet over det aktuelle forholdet. Den ankende part kan ikke se at det er dekning for denne anførselen. Det anføres at AP plutselig og uten noen form for forvarsel ble rammet av akutt diare den 19. september 2004. Ikke alle som drakk av dette vannet fikk akutt diare og ble smittet av bakterien. Sannsynligheten for å være blant de uheldige har naturlig nok en viss sammenheng med mengde inntak. AP fikk i seg til dels store mengder vann i den perioden hvor vannet var smittet av Giardiabakterien. Dette øker naturlig nok risikoen for smitte. Dette fremgår også av bilag 2 til denne anken. Dersom AP gradvis hadde fått i seg smitte, anføres da at hun gradvis hadde blitt syk. Det ble hun ikke. Hun fikk akutt diare som vedvarte inntil hennes død. Det er den ankende parts anførsel at hun den 19. september 2004 fikk i seg bakterien da hun var på arbeidsplassen, i arbeidstiden under utførelse av oppgaver for arbeidsgiver. Dette innebærer at kravet til ulykkeshendelse er oppfylt.

I den grad ankemotparten vil anføre at hele svartediket, dvs hele vannmengden var bakteriebelagt, må dette dokumenteres. Den ankende part vil hevde at man ikke fant bakterier i alt vann som ble drukket, da ville naturlig nok alle som drakk vannet bli smittet, og smitten ville oppstått fra første glasset man drakk. Det var ikke tilfelle. AP ble smittet den 19. september 2004, og ble akutt syk på samme tidspunkt. Uten at vi har dokumentasjon på dette, var antakelig konsentrasjonen av bakterier som befant seg i det vannet hun drakk denne dagen høy, hvilket førte til denne akutte reaksjonen.

Det innebærer at APs hendelse faller innunder folketrygdlovens definisjon av yrkesskade slik den fremgår av § 13-3.

Den ankende part finner grunn til å vise til rettferdighetshensynet bak reglene om yrkesskade. Dette rettferdighetshensynet bak reglene tilsier at det ikke skal legges til grunn en for høy terskel med hensyn til hvilke skader som faller inn under bestemmelsen. Slik den ankende part ser det bør utgangspunktet være at dersom det utifra lovens kriterier må legges til grunn at arbeidstaker er påført påviselige plager eller skader som følge av arbeidet, arbeidsmiljøet eller andre forhold på arbeidsplassen, er dette forhold som bør tale for at hendelsen faller innunder definisjonen yrkesskade. Det skal i denne sammenheng understrekes at i dette tilfelle ble en ellers frisk kvinne, samboer og mor til 2 barn, påført en skade på arbeidsstedet, i arbeidstiden og under utførelse av arbeid for sin arbeidsgiver. Dette førte til hennes død. Dersom hun ikke hadde vært i arbeid, på dette arbeidsstedet ville hun trolig vært i live i dag.

Subsidiært vil den ankende part anføre at hendelsen under enhver omstendighet er dekket under folketrygdlovens § 13-4 under sykdommer som skal likestilles med en yrkesskade. Giardiasmitte er ikke eksplisitt nevnt i forskrift av 11. mars 1997 gitt med hjemmel i folketrygdlovens § 13-4. Det er naturligvis slik at en slik forskrift ikke til enhver tid kan være oppdatert på aktuelle sykdommer. Giardiabakterien slik den opptrer etter at noen har fått den i seg, kan defineres som en smitte, jfr. forskriften § 1 litra h nr. 2). Denne smitten førte til akutt, langvarig og kraftig diare. Den nedsatte allmentilstanden, dehydreringen, den nedsatte næringstilførselen førte igjen til rytmeforstyrrelser og hjertestans. Dette forårsaket APs død. I vårt tilfelle er det ingen annen sykdom eller påvirkning som gir et mer nærliggende eller sannsynlig grunnlag for dødsfallet. Dette fremgår direkte av bilag 1. Sykdomsbildet, den akutte diareen står i samsvar med den aktuelle påvirkningen, det infiserte drikkevannet på arbeidsplassen. AP ble utsatt for denne påvirkningen i en konsentrasjon som fikk den konsekvensen som fremgår over. Symptomene oppsto den 19. september 2004, i den perioden hvor svartediket var infisert, jf. bilag 2 til denne anken. Påvirkningen skjedde mens AP var ansatt i Z.

Dette innebærer at APs tilfelle er omfattet av folketrygdlovens § 13-4.»

I prosesskrift av 27. september 2006 viser prosessfullmektigen blant annet at en annen som har vært utsatt for samme smitte har fått godkjent skaden som yrkesskade.

Ankemotparten, NAV Klage og anke Vest, avd. Sogn og Fjordane, har i oversendelsesbrevet lagt ned påstand om at det påankede vedtak stadfestes. Som begrunnelse for denne påstanden har ankemotparten anført følgende:

«**Orientering om regelverket**

Vilkårene for yrkesskadegodkjenning går fram av folketrygdloven § 13-3 første og andre ledd: § 13-3. *Yrkesskade*

Med yrkesskade menes en personskade, en sykdom eller et dødsfall som skyldes en arbeidsulykke som skjer mens medlemmet er yrkesskadedekket, se §§ 13-6 til 13-13.

Som arbeidsulykke regnes en plutselig eller uventet ytre hending som medlemmet har vært utsatt for i arbeidet. Som arbeidsulykke regnes også en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid.

Vilkårene for godkjenning av yrkessykdom likestilt med yrkesskade går fram av folketrygdloven § 13-4: § 13-4. *Yrkessykdommer som likestilles med yrkesskade*

Visse yrkessykdommer som skyldes påvirkning i arbeid, klimasykdommer og epidemiske sykdommer skal likestilles med yrkesskade. Departementet gir forskrifter om hvilke sykdommer som skal likestilles med yrkesskade.

Sykdom som angitt i forskriftene skal godkjennes som yrkesskade dersom

- a) sykdomsbildet er karakteristisk og i samsvar med det som den aktuelle påvirkningen kan framkalle,
- b) vedkommende i tid og konsentrasjon har vært utsatt for den aktuelle påvirkningen i en slik grad at det er en rimelig sammenheng mellom påvirkningen og det aktuelle sykdomsbildet,
- c) symptomene har oppstått i rimelig tid etter påvirkningen, og
- d) det ikke er mer sannsynlig at en annen sykdom eller påvirkning er årsak til symptomene.

Det er et vilkår at påvirkningen som nevnt i bokstav b har skjedd mens vedkommende var yrkesskadedekket, se §§ 13-6 til 13-13.

Med hjemmel i bestemmelsens første ledd, har departementet i Fl 1.03.1997 nr 219 og Fl 1.03.1997 nr 220 gitt nærmere reguleringer av hvilke sykdommer som kan godkjennes som yrkessykdom likestilt med yrkesskade.

Ankemotparten sine merknader - begrunnelse

Spørsmål om godkjenning som yrkesskade

Ankepartens prinsipale påstand er at lovens vilkår

for å godkjenne APs giardiasykdom som yrkesskade, er oppfylt, jf. folketrygdloven § 13-3 første og andre ledd.

For så vidt gjelder den faktiske siden av saken, legger Klage- og ankeinstansen til grunn at AP ble infisert av giardia-smitten mens hun var i arbeid for Z. Det legges til grunn at arbeidsplassen fikk infisert vann levert fra drikkevannsanlegget Svartediket, mens APs bolig var forsynt med drikkevann fra en annen drikkevannskilde. Smitten antas da påført mens AP var yrkesskadedekket.

Videre legges til grunn at det var giardia-smitten som førte til APs død. Ankemotparten er enig i prosessfullmektigs anførsel om at foreliggende medisinske dokumentasjon (dok 3 med vedlegg) sannsynliggjør årsakssammenheng etter hovedårsakslæren. Det legges også til grunn at APs sykdomsutbrudd den 19. september 2004 oppsto plutselig.

Sakens uenighet dreier seg etter dette om hvorvidt hendelsen er preget av det ulykkesmoment som kreves etter folketrygdloven § 13-3 andre ledd.

Etter § 13-3 andre ledd første punktum omfattes

«en plutselig eller uventet ytre hending som medlemmet har vært utsatt for i arbeidet» av folketrygdlovens yrkesskadedekning. Etter bestemmelsens andre ledd andre punktum omfattes «en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid».

Ankemotparten forstår lovens krav til at hendelsen skal være «plutselig eller uventet» eller «tidsbegrenset» til å relatere seg til årsaksfaktoren bak den aktuelle skaden/ sykdommen. Det er da uten avgjørende betydning at selve sykdomsutbruddet som AP hadde den 19. september 2004, oppsto brått.

Det avgjørende spørsmål er etter ankemotpartens syn hvorvidt den belastning/ hendelse som ligger i at AP uvitende drakk infisert vann var «plutselig eller uventet» etter § 13-3 andre ledd første punktum, eventuelt «tidsbegrenset» etter bestemmelsens andre ledd.

Ankemotparten forstår lovens krav til tidsmoment i hendelsesforløpet slik at det kreves en hendelse som utsetter vedkommende for skadelig påvirkning i under en dag. Vi støtter dette på uttalelsen under overskriften «Forfrysninger» i rundskrivet til § 13-3 andre ledd. Vi legger til grunn at rundskrivuttalelsen retter seg mot skadefølger av kuldebelastning, og ikke regulerer APs tilfelle direkte. Imidlertid er den tidsmessige karakteren ved skadelig belastning gjennom kulde og drikkevannsinfeksjon såpass lik, at ankemotparten antar at den same regelforståelsen må legges til grunn i aktuelle tilfelle.

Etter dette legges til grunn at dersom AP ble syk som følge av skadelig påvirkning fra giardia-infisert vann utover en dag, er lovens vilkår for yrkesskadede godkjenning ikke oppfylt. Klage- og ankeeinginga legger denne regelforståelsen til grunn både for bestemmelsens første og andre punktum, og finner det derfor ikke nødvendig å gjøre separate drøftelser.

For den faktiske siden av saken vil ankemotparten vise til brev fra smittevernoverlege Øystein Søbstad i Æ kommune. Dette er stilet til APs samboer, og foreligger som vedlegg til ankeskrivet fra advokat Sandnes, dok 16. Smittevernoverlegen gjengir på side 2 et diagram som viser (1) giardiatilførsel til drikkevannet i Æ, (2) giardiainnholdet i drikkevannet, (3) innsykningsrate og (4) diagnostiserte tilfeller. Som det framgår av brevet, er de omtalte data hentet fra den offisielle rapporten som ble utarbeidet i etterkant av giardiaepidemien, på oppdrag fra Æ kommune.

Etter ankemotpartens vurdering er det særskilt oversikten over giardiainnholdet i drikkevannet som har interesse i foreliggende sak. Av diagrammet framgår at drikkevannet i Æ var infisert fra uke 32 til uke 40 i 2004, det vil grovt sagt si august og september måned. Fra uke 33/ 34 var det en markert økning i giardiainnholdet i drikkevannet. Giardiabestandene nådde sin topp i uke 38 og 39, og var da konstant. Like etterpå falt nivået markert.

Uke 38 og 39 i 2004 tilsvarer perioden fra mandag 13. til søndag 26. september. AP fikk sykdomsutbrudd søndag 19. september, og ble altså syk midt i perioden der drikkevannet i Æ inneholdt størst mengder giardiasmitte.

Ankemotparten legger avgjørende vekt på at på tidspunktet for APs sykdomsutbrudd den 19. september 2004, hadde hun etter alt å dømme vært utsatt for infisert drikkevann på arbeidssstedet i flere uker. Videre hadde drikkevannet på dette tidspunktet allerede hatt sitt maksimale giardiainnhold i en uke.

Til prosessfullmektigs anførsel om at AP trolig fikk i seg store mengder sterkt infisert vann på arbeidssstedet samme dag som hun ble syk, dvs. 19. september 2004, vil ankemotparten peke på at dette var en søndag, og altså ikke vanlig arbeidsdag. Ankemotparten er ikke kjent med om AP var på arbeid gjeldende søndag, men ber i tilfelle prosessfullmektig opplyse om dette.

På grunnlag av ovenstående legger Klage- og ankeeinginga til grunn at AP ble syk fordi hun var utsatt for infisert drikkevann over en tidsperiode på flere uker. Dette medfører en belastning som varer over så lang tid at den ikke møter de rettslige krav til ulykkesmoment som følger av § 13-3 andre ledd første punktum («plutselig eller uventet») eller andre punktum («tidsbegrenset»), slik ankemotparten har gjort rede for disse ovenfor.

Prosessfullmektig har gjort gjeldende at rettferdighetshensyn tilsier at terskelen ved godkjenning av yrkesskader ikke settes for høyt. Det er anført at dersom «arbeidstaker er påført påviselige plager eller skader som følge av arbeidet, arbeidsmiljøet eller andre forhold på arbeidsplassen, er dette et forhold som bør tale for at hendelsen faller innunder definisjonen yrkesskade». Klage- og ankeeinginga er ikke enig i dette. Etter vårt syn er henvisningen til arbeidsmiljøet eller andre forhold på arbeidsplassen noe upresis. Det kan synes som om det argumenteres for at også mindre ulykkespregete og/ eller langvarige belastninger også bør omfattes av lovens yrkesskadedekning. Dette er ikke i samsvar med det krav til ulykkesmoment som stilles i § 13-3 andre ledd, og som etter ankemotpartens syn ikke er oppfylt.

På grunnlag av det ovenstående fastholder ankemotparten at lovens vilkår for yrkesskadegodkjenning etter § 13-3 ikke er oppfylt.

Spørsmål om godkjenning som yrkessykdom

Ankeparten har subsidært påstått at APs tilfelle må kunne yrkesskadegodkjennes etter folketrygdloven § 13-4, dvs. som yrkessykdom likestilt med yrkesskade.

Det er ikke omtvistet at giardia-bakterien som førte til APs død ikke er omfattet av den positive reguleringen av hvilke sykdomsårsaker og -tilstander som etter forskriftsverket kan godkjennes som yrkessykdom godkjent med yrkesskade.

Ankende parts prosessfullmektig har anført at en slik uttømmende liste (det vises her særlig til § 1 bokstav h) nr. 2 i F l 1.03.1997 nr 220) ikke kan være oppdatert til enhver tid, og ankemotparten forstår saken slik at det anføres at det i særlige tilfeller må være grunnlag for å gi yrkesskadegodkjenning, selv om den aktuelle sykdom ikke er omfattet av opplistingen i forskriftsverket.

Ankemotparten kan ikke være enig i dette synspunktet. Fastsettelsen av den aktuelle sykdomslisten er gjort av departementet med hjemmelsgrunnlag gitt av lovgiver. Klage- og ankeetinga kan da, som underordnet forvaltningsorgan, ikke se å ha rettslig kompetanse til å supplere/ fravike den aktuelle forskriften ut fra den antagelse at departementet trolig ville tatt giardia-smitten med i forskriften dersom farene ved denne bakterien var bedre allment kjent på et tidligere tidspunkt. Ankemotparten legger også til at lovgiver v/ departementet har anledning til å endre forskriften på dette punkt, også med tilbakevirkende kraft, dersom dette vurderes som ønskelig. Ankemotparten konstaterer at dette ikke har blitt gjort i etterkant av giardia-epidemien i Æ.

Konklusjon

Ankemotparten holder på grunnlag av det som er sagt ovenfor fast på det tidligere vedtaket, og mener at det ikke er grunnlag for å gjøre om dette.

Klage- og ankeetinga har i samsvar med lov om anke til trygderetten § 13 første ledd, tatt det påankede vedtak opp til ny prøving. Prøvingen har ikke ført til endring i de standpunkt som fram av det tidligere vedtaket. Trygderetten vil derfor avgjøre saken. Klage- og ankeetinga er ankemotpart i saken, og vil sende saken videre til Trygderetten etter at den er ferdig forberedt her. Før saken blir sendt over til Trygderetten, skal den ankende parten få anledning til å uttale seg om oversendelsesbrevet.»

RETTENS BEMERKNINGER:

Det spørsmål retten skal ta stilling til er om

AP sitt dødsfall kan anses forårsaket av yrkesskade, eventuelt av en sykdom som anses likestilt med yrkesskade.

Retten skal først ta stilling til spørsmålet om yrkesskade.

Ankemotparten har lagt til grunn at AP døde som følge av at hun hadde drukket infisert vann på arbeidsplassen og at alle vilkår er til stede for å godkjenne hendelsen som yrkesskade, så nær som vilkåret om ulykkesmoment.

Det spørsmål retten da må ta stilling til, er om det fant sted «en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid», jf. folketrygdloven § 13-3 andre ledd andre punktum.

Ankemotparten viser til at smitten mest sannsynlig oppstod som følge av at den ankende part drakk infisert drikkevann over en periode på flere uker og at dette ikke kan anses som «tidsbegrenset».

Retten er kommet til et annet resultat enn ankemotparten:

Retten viser for ordens skyld til at det ikke er noe vilkår at skaden har sammenheng med en særskilt risiko knyttet til utførelsen av arbeidet. Med forbehold for tilfeller hvor en skade oppstår under utførelse av arbeidsoppgaver som utføres hovedsakelig i arbeidstakerenes egen interesse, vil ulykkesbegrepet omfatte enhver konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid. Dette fremgår for eksempel av Høyesteretts dom av 19. september 2006 (HR-2006-1587-A -

Rt-2006-1129).

Spørsmålet om hva som må forstås med «tidsbegrenset», er i liten grad drøftet i praksis. I ankesak nr. 01/00969 ble forfrysning av fingre etter to dagers arbeid utendørs, ansett som ikke å være en tidsbegrenset påkjenning. I ankesak nr. 05/00870 ble sårskade på grunn av kontakt med Faxe-lut godkjent som arbeidsulykke. Retten viste til at det forelå en «tidsbegrenset ytre påvirkning».

Ankemotparten mener grensen for «tidsbegrenset» går ved påvirkning i under en dag og støtter seg i den forbindelse til hva Arbeids- og velferdsdirektoratet i sitt rundskriv har uttalt i anledning kuldebelastning.

Retten ser at uttalelsen om kuldebelastning har støtte i ovennevnte kjennelse fra Trygderetten, men denne rett ser ikke at situasjonen i herværende sak er sammenlignbar med kuldebelastning. AP var ikke under konstant påvirkning av infisert vann, men ble utsatt for slik påvirkning gjentatte ganger. Situasjonen er slik sett mer sammenlignbar med «Ulmebrannsak», Trygderettens kjennelse av 17. juni 1999 i ankesak nr. 99/01799, hvor retten blant annet uttalte:

«Til Rikstrygdeverkets anførsel knyttet til at det i tiden etter ulmebrannen 23. november 1990 og frem til avslutningen av gulvløftingen 2. januar 1991 var perioder med røykutvikling, skal retten bemerke at det ikke er til hinder for å godkjenne en skade som yrkesskade at den er et resultat av flere arbeidsulykker, og også om de er likeartede, f.eks. flere ulmebranner.»

Giardia lamblia er en encellet organisme - ikke en bakterie, men i biologisk forstand et encellet dyr. Det kan kapsle seg inn som en cyste og kan da overleve lenge for eksempel i drikkevann. Når man har fått i seg parasitten formerer den seg i tarmene, og kommer ut som store mengder smittsomme cyster i avføringen. Det er antatt at som regel er ca. 10-100 cyster nok til å bli infisert.

Det lar seg ikke fastslå om AP ble smittet av et enkelt glass vann (en ulykke) eller etter gjentatte vanninntak (flere likeartede ulykker). Under henvisning til hva som er uttalt i den ovennevnte «Ulmebrannsak», ser retten det ikke nødvendig å ta stilling til dette spørsmålet. Retten viser i denne forbindelse til at man ved tolking av «tidsbegrenset» må se hen til motsatsen som ikke skal gi grunnlag for godkjenning; «belastningslidelser som har utviklet seg over tid», jf. bestemmelsen i tredje ledd i folketrygdloven § 13-3.

Retten har således kommet til at AP var utsatt for en tidsbegrenset ytre påvirkning, eventuelt flere tidsbegrensede ytre påvirkninger, av en slik art som gir grunnlag for godkjenning av yrkesskade.

Retten har således ingen oppfordring til å ta stilling til den ankende parts subsidiære anførsel om yrkessykdom.

Anken har etter dette ført frem. Det påankede vedtak omgjøres.

Saksomkostninger

Prosessfullmektigen har nedlagt påstand om saksomkostninger.

Hvis kjennelsen er til gunst for den ankende part, skal retten etter trygderettsloven § 25 første ledd pålegge ankemotparten helt eller delvis å erstatte de nødvendige utgifter som saken har medført for den ankende part.

Avgjørelsen er til gunst for den ankende part. Ankemotparten pålegges derfor å dekke nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning ankesaken.

Advokat Nina G. Sandnes har innlevert en uspesifisert omkostningsoppgave på kr 28.500, som tillagt 25 prosent merverdiavgift med kr 7.125, i alt utgjør kr 35.625.

Det er anført at arbeidet med saken har vært omfattende og har i det vesentlige bestått av innhenting av faktum og dokumentasjon knyttet til giardiautbruddet, utarbeidelse av anke til Trygderetten, gjennomgang av brev/tilsvaret fra fylkestyngdekantoret i Sogn og Fjordane og utarbeidelse av to prosesskrift til Trygderetten.

Kravet overstiger det som er vanlig å godta i yrkesskadesaker, men saken er spesiell og retten godtar kravet, under tvil.

De saksomkostningene som skal dekkes av ankemotparten fastsettes til kr 35.625, hvorav mva utgjør kr 7.125

Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING:

1. Klage- og ankeininga sitt vedtak av 2. februar 2006 omgjøres slik at AP sitt dødsfall anses forårsaket av yrkesskade.
2. NAV Klage og anke Vest, avd. Sogn og Fjordane pålegges å dekke saksomkostninger med kr 35.625 -

kronertrettifemtusensekshundreogtjuefem 00/100.

Runar Narvland